

les alqueries pèdia

Graffitis àrabs de la Guerra Civil sobre els murs del Replà

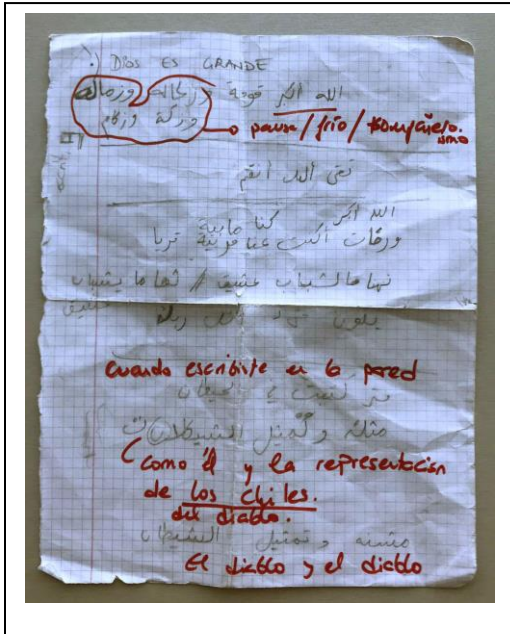
A la fi de la Guerra Civil, el front va passar lleuger per les Alqueries. El poble no va patir molts bombardejos ([Pura Molés](#) ens va parlar d'una bomba que va matar un alquerier i una miliciana, i [Antonio Marco](#) d'un xiquet ferit per l'ona expansiva) i, al passar al control dels "nacionals", s'hi van allotjar tropes franquistes d'arreu de l'estat (la Centuria Marín, que venia de Galícia), però també tropes del Protectorat Marroquí (que va durar fins a la independència del Marroc, l'any 1956) integrades per hasta 80.000 voluntaris, és a dir, per mercenaris que fugien de la fam i la misèria provocada per anys de males collites. Estes tropes "mores" seguien mètodes propis de la guerra colonial i sembraven el terror per on passaven. Hi ha notícies de tortures, mutilacions, assassinats, violacions, robatoris i saquejos.

A les Alqueries van estar allotjades estes tropes en diferents indrets. Amb el seu aspecte i la seua llengua estranya, i amb la fama que els precedia, despertaven la por però també la curiositat. Pura Molés ens va contar breument els seus records sobre els *moros*, sobre com es llavaven la roba en un reguer o com en van trobar a un *in fraganti* robant en sa casa.

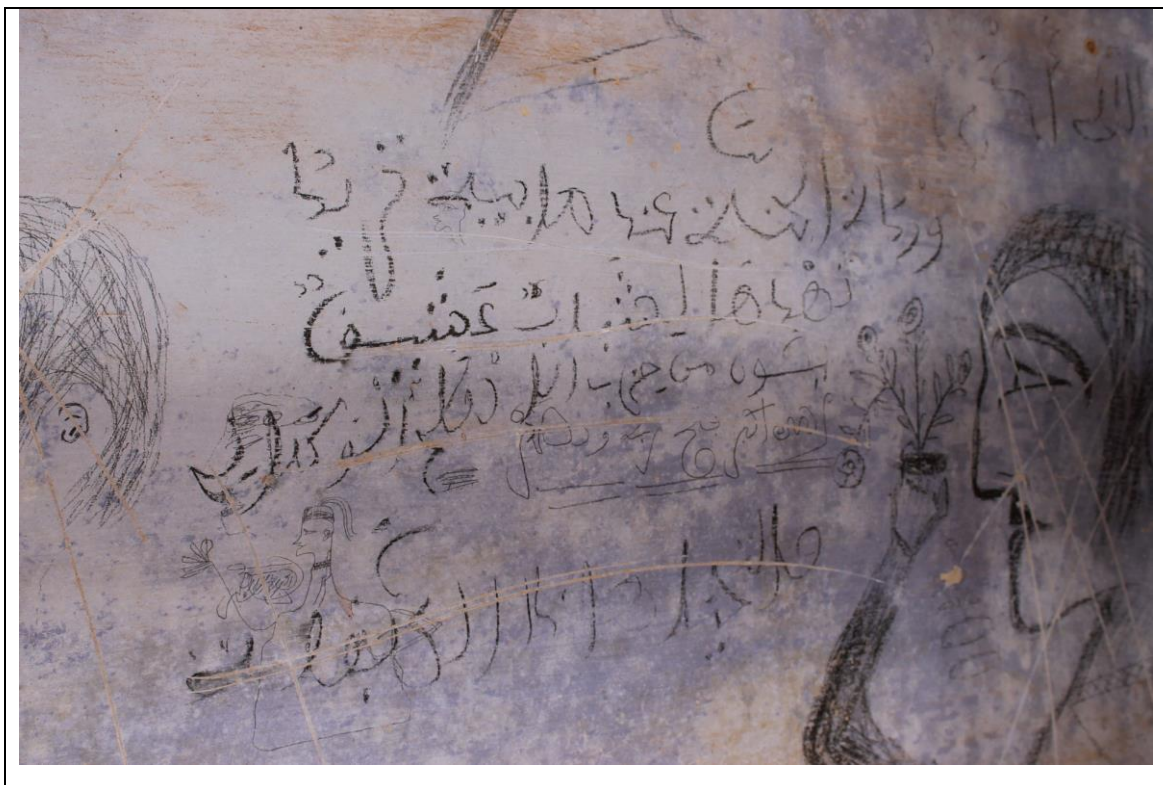
A les Alqueries van deixar, a més a més, uns graffits al Replà, amb dibuixos simpàtics de persones i plantes i escrits que havien romàs sense traducció fins ara. Els missatges que contenen són enigmàtics, frases que buscaven la complicitat d'algú i que no podem entendre. Ací podeu veure els graffits en el seu context, en el moment en què el Replà s'ha hagut d'apuntalar per evitar accidents.

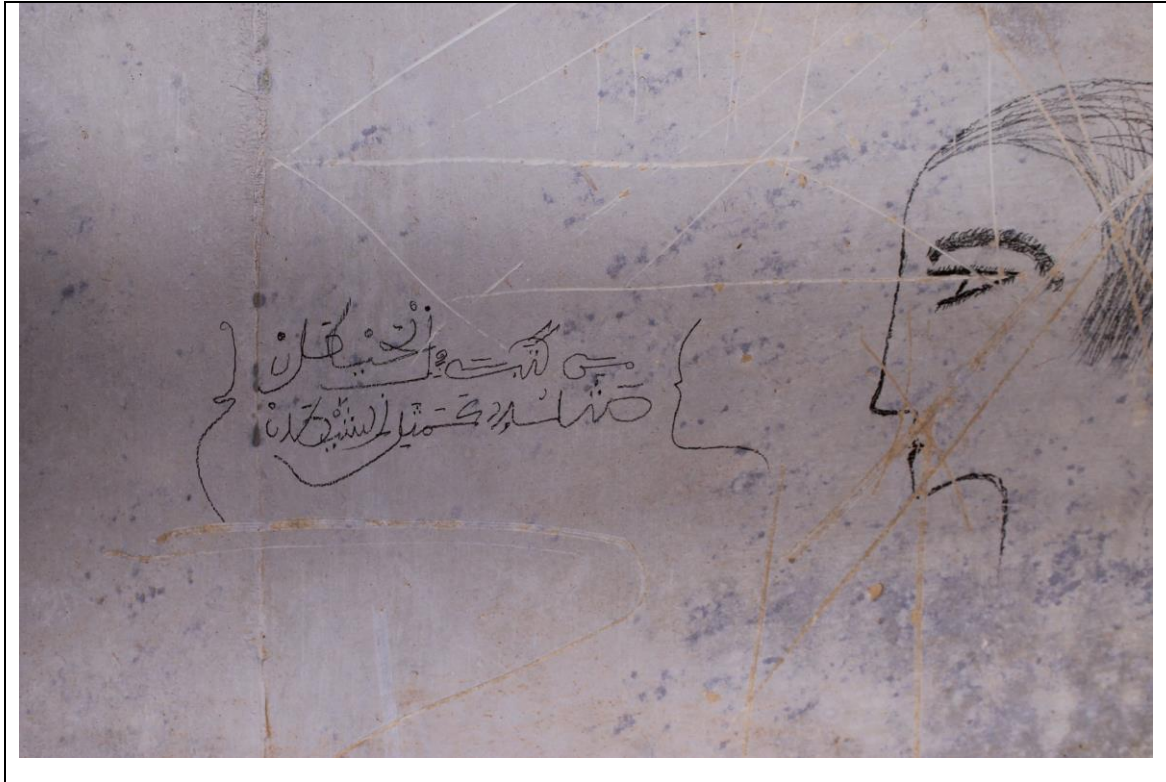
Ens han ajudat unes quantes persones que no han cregut necessari donar els seus noms, entre elles Isabel, Hassan i Musta (moltes gràcies!). Este últim, professor d'àrab, diu que o bé no es veu tot, o bé el que ho va escriure estava *flipat* o potser s'havia pres alguna cosa per *flipar*. També hi ha algunes lletres que no s'entenen. Potser les bromes mostren l'eufòria dels que veien propera la fi de la guerra. Si més no, ens mostren una cara humana, quasi íntima, que no sol estar present en els relats històrics que ens arriben.

A continuació posarem les imatges i la seua traducció. Disculpeu la poca qualitat dels enquadres, ja heu vist que no resultava fàcil moure's entre els puntals.

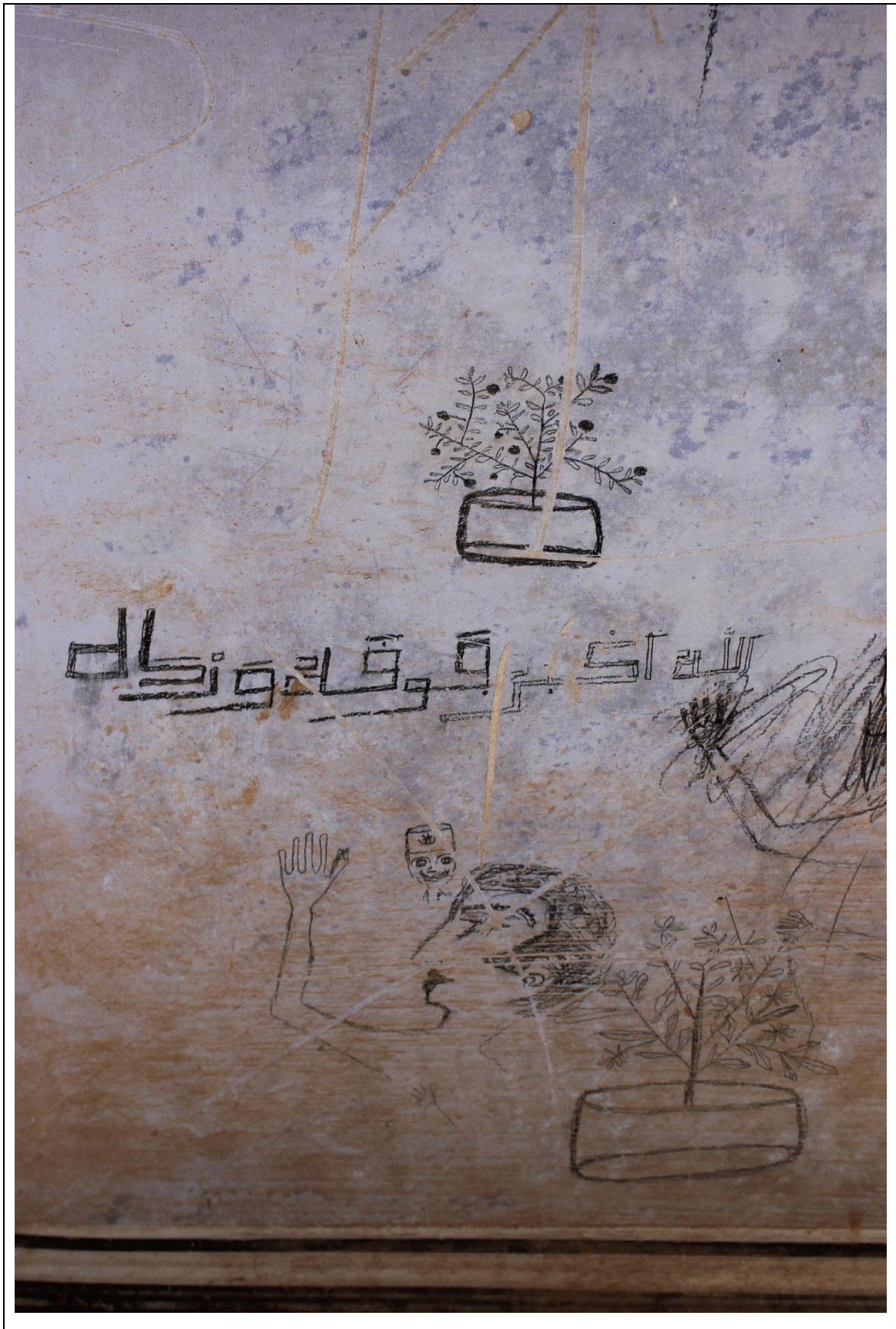

1) Dibujito (nada) Alá es grande. XXX el paraíso. Le presento a jóvenes enamorados. Com s'ha dit, és difícil saber de què estaven parlant, potser hi havia referències particulars de la tropa que ara no podem entendre. Quant als "joves enamorats", no podem saber mai si es referien a les seues parelles al Marroc, a joves alquerieres o, fins i tot, si estaven enamorats entre ells...

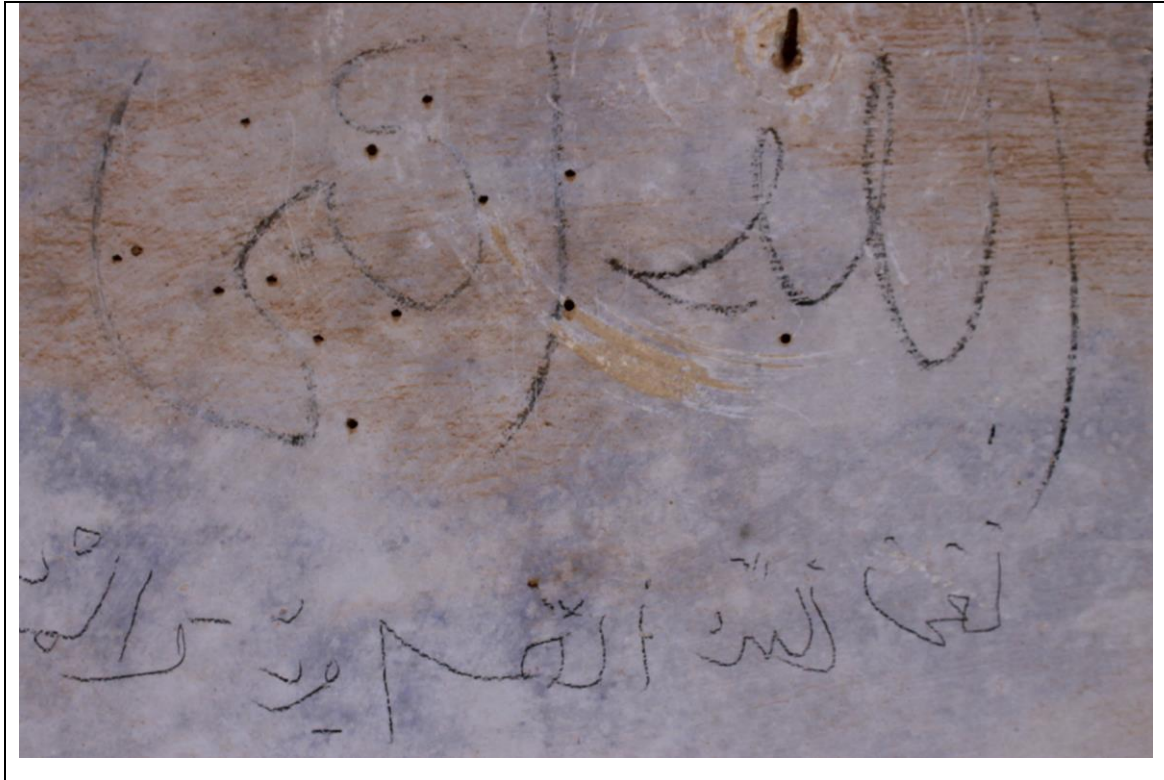

2) *Aquello escrito en los muros es como un demonio.*

3) Alá es grande. Sobre él te ha dado más.

4) Alá es grande. ???

Això és tot de moment. Un xicotet misteri històric amb ressonàncies inquietants.